

**Punctele principale ale pozitiei EPSU
referitoare la dezvoltarea sectorului european al deseurilor**

Document final adoptat de Comitetul executiv, 25-26/05/1998

Punctele principale ale pozitiei EPSU referitoare la dezvoltarea sectorului european al deseurilor

Introducere

Dezvoltarea sectorului european al deseurilor si al sectorului pentru serviciile ecologice a determinat cresterea nevoilor EPSU de a dezvolta punctele principale ale politicii sale.

Tendintele, problemele, legislatia si din ce în ce mai mult angajatorii devin probleme asemanatoare pentru membrii afiliati ai EPSU. Acestea sunt probleme si provocarile comune ale tuturor sindicatelor si membrilor acestora. Câteva sute de mii de muncitori lucreaza într-un sector care intra rapid în atentia europeana.

EPSU organizeaza muncitorii din companiile publice si private de colectare a deseurilor. Serviciile de gestionare a deseurilor si cele ecologice (inclusiv tratamentul apelor uzate) sunt considerate a fi o industrie în dezvoltare. Comisia Europeana, (Piata muncii în Europa 1995), prevede ca în perioada 1995-2000 în Uniunea Europeana se vor crea 250.000 de noi locuri de munca în serviciile de mediu.

Punctele principale ale politicii se bazeaza pe discutiile avute la întâlnirea de la Berlin (din septembrie 1997) si de la Bruxelles (din decembrie 1997, aprilie 1998) precum si pe un studiu de fond intitulat *Industria municipală de gestionare a deseurilor în Europa: Teme, tendinte si companii multinationale* (PSPRU pentru EPSU, publicat în ianuarie 1998). A fost pregatit un alt document intitulat *Strategii multinationale si tendintele din industria deseurilor, consecinte pentru strategia si practica sindicala*. Sunt disponibile si alte materiale de referinta mult mai detaliate referitoare la sectorul energetic, al apei si al administratiei locale. Profilurile companiilor multinationale care activeaza în acest sector sunt disponibile în baza de date. Politicile generale sunt expuse în studiul orientativ al PSI referitor la deseuri (1993).

Politica Europeana în domeniul deseurilor

- EPSU accepta ierarhia principiilor din strategia Comisiei referitoare la deseuri:
 - ⇒ O strategie adecvata are la baza principiul prevenirii producerii de deseuri. Producatorii de deseuri trebuie sa gaseasca ei însisi solutiile;
 - ⇒ Cea de a doua prioritate este reciclarea deseurilor. În primul rând recuperarea materialelor. Iar daca acest lucru nu este posibil, deseurile pot fi incinerate pentru producerea de energie. Sortarea si reciclarea deseurilor este o activitate cu un mare potential de creare de locuri de munca;
 - ▷ Daca aceste activitati nu sunt posibile, atunci trebuie luata în considerare eliminarea fara riscuri a deseurilor.

Implementarea acestei strategii trebuie sa tina cont de cele mai bune solutii ecologice cât si de costurile economice si sociale aferente.

Atentia politica si instrumentele necesare pentru a pune în practica aceste principii trebuie radical sustinute prin:

- Reducerea rolului pietei în controlul sectorului de deseuri. Considerarea deseurilor drept o marfa este o catastrofa. Privatizarea, competitia salbatica si monopolul din acest sector distrug initiativele locale, nationale si internationale de control al productiei, transportului si eliminarii deseurilor. De asemenea, este amenintat chiar si mediul de lucru. Dorinta legitima a cetatenilor europeni de a avea un mai bun control al deseurilor trebuie sustinuta prin oferirea unor competente autoritatilor locale si nationale din acest domeniu pentru a face fata producatorilor si operatorilor de deseuri.
- Cresterea exigentelor în ceea ce priveste mediul si instrumentele de control din sectorul deseurilor trebuie sa se faca în toate statele membre ale Uniunii Europene. Acestea trebuie sa includa:

- ⇒ Obligatia de a limita utilizarea în produse a substantelor periculoase pentru mediu si de a garanta capacitatea de reciclare a produselor;
- ⇒ Obligatia de a introduce sisteme pentru controlul calitatii si mediului, inclusiv formarea de personal calificat în toate domeniile sectorului de deseuri;
- ⇒ Stabilirea de directive specifice pentru securitatea si sanatatea muncitorilor din acest sector;
- ⇒ Introducerea de instrumente economice pentru administrarea fluxurilor de deseuri;
- ⇒ Introducerea unei contabilitati „verde” în sector;
- ⇒ Obligatia de a garanta calitatea mediului de lucru si respectarea mediului pentru personalul din industria deseurilor în licitatiile publice.
- Sortarea deseurilor în fractii unice trebuie sa se faca pe cât posibil la sursa. Aceasta operatiune trebuie urmata de colectarea si eliminarea separata a deseurilor, atunci când se cunoaste natura acestora. Acest lucru este important atât din punct de vedere ecologic, cât si din punct de vedere igienic si de securitate.
- Privatizarea serviciilor de deseuri influenteaza calitatea serviciilor, posibilitatile de control democratic si responsabilitatea companiilor private (în special a companiilor transnationale), locurile si conditiile de munca.
- Sistemul de concesiune functioneaza în mai multe tari europene. EPSU considera ca aceste concesiuni trebuie guvernate prin regulamente democratice, inclusiv dreptul cetatenilor de a cunoaste si de a participa la elaborarea acestor reglementari (dreptul de a utiliza aceste informatii).
- Privatizarea si concesiunea acestor activitati nu scuteste autoritatile publice de investitii în domeniul gestiunii deseurilor. Nevoia unor investitii publice este foarte mare.
- Dorinta de a maximiza beneficiile este mare si va face ca întreprinderile private sa ocoleasca regulile si regulamentele pentru a gasi solutii mai ieftine. Reglementarile, controlul si monitorizarea efectuata de autoritatile publice trebuie sa fie stricte astfel încât sa nu permita pietei sa impuna politica în domeniul deseurilor.
- EPSU considera ca ar trebui ca în UE reglementarile sa fie armonizate (la nivel înalt) pentru a preveni deversarea deseurilor. Trebuie definite regulamentele comune atât pentru sectorul public cât si pentru cel privat pentru a preveni competitia si presiunea asupra standardelor mai putin stricte.
- EPSU observa ca în domeniul deseurilor are bc un puternic proces de concentrare ramânând foarte putine companii pe piata. Procesul de concentrare a pietei are la baza concurenta intensa care poate duce la aparitia fenomenelor de dumping social si de subminare a normelor sociale.
- EPSU considera ca rolul companiilor publice din domeniul deseurilor este de a oferi servicii de foarte buna calitate. Companiile intermunicipale care ofera servicii combinate pentru mai multe municipalitati reprezinta un mod eficient si eficace de asigurare a serviciilor.
- EPSU doreste ca autoritatile publice care se ocupa de atribuirea sau concesiunea serviciilor de gestionare a deseurilor catre companiile private sa stabileasca niste standarde de calitate în cererile lor de oferta. Aceste standarde trebuie sa includa respectarea contractelor colective de munca din tara în care își desfășoara activitatea. În caz contrar, activitatile transfrontaliere si de detasare a muncitorilor în strainatate defavorizeaza o Europa sociala.
- Investitiile realizate de BERD si Banca Mondiala în sectorul deseurilor din tarile din Europa Centrala si de Est trebuie subordonate unor conditii sociale si ecologice care sa contribuie la stabilirea unor standarde în acest sector.

O Europa sociala în sectorul deseurilor

Competitia feroce din sectorul deseurilor a dus la scaderea presiunii asupra standardelor sociale. Pentru a preveni o scadere a acestor standarde, o Europa sociala în acest sector este o problema imperativa. care presupune:

- ⇒ Respectarea regulamentelor de munca si a contractelor colective, pentru a preveni dumpingul preturilor corelat cu scaderea salariilor;
- ⇒ Respectarea drepturilor sindicale. În cazul aparitiei unor cazuri grave de violare a acestor drepturi, sindicatele din sectorul european al deseurilor se vor ajuta reciproc.
- ⇒ Crearea de locuri de munca Sectorul deseurilor trebuie sa faca eforturi pentru a contribui la elaborarea unor directive de munca ale Uniunii Europene. EPSU observa ca educarea si formarea profesionala permite obtinerea de noi calificari si competente este o prioritate pentru recunoasterea reciproca a diplomelor si aptitudinilor în UE;
- ⇒ Conditii de munca de înalta calitate. Vor contribui la crearea unei mai bune imagini acestui sector. Elaborarea unei politici europene pentru igiena si securitate care sa stabileasca standardele minime si sa caute cele mai bune norme posibile este o prioritate.
- ⇒ Crearea unor comitete europene de întreprindere în companiile transnationale active în sectorul deseurilor. Câteva companii, printre care putem enumera WMX, Generale des Eaux, Lyonnaise des Eaux, au înfiintat deja Comitete europene de întreprindere. EPSU, împreuna cu sindicatele respective, trebuie sa coordoneze contributia specifica la sectorul de deseuri a acestor comitete. Politica de igiena si securitate este si ea o prioritate;
- ⇒ Dezvoltarea unui dialog social european cu angajatorii din domeniu.

Politica de igiena si sanatate

EPSU considera ca stabilirea, în industrie, a unor standarde ridicate de igiena si sanatate reprezinta o garantie a respectarii reglementarilor ecologice. Iata câteva precizari importante:

- ⇒ Deseurile care prezinta un risc pentru sanatatea si siguranta muncitorilor reprezinta si un risc pentru sanatatea populatiei si a mediului înconjurator chiar daca pot exista diferente în ceea ce priveste impactul diferitelor categorii de deseuri asupra muncitorilor, populatiei si mediului (de ex. toxice, microbiologice si clinice).
- ⇒ Regula generala pentru o politica eficienta în ceea ce priveste igiena si securitatea este ca muncitorii nu trebuie sa atinga deseurile.
- ⇒ În toate etapele procesului de gestionare a deseurilor (colectare, transport, eliminare) trebuie tinut cont de problemele de sanatate si siguranta. Ele sunt importante din punctul de vedere al organizarii muncii, utilajelor, echipamentelor, etc.
- ⇒ Companiile trebuie sa asigure formarea profesionala a personalului pentru respectarea standardelor de igiena si siguranta. Este nevoie de transparenta în investitiile efectuate în domeniul sigurantei si igienei.
- ⇒ Clauzele de igiena si siguranta incluse în contractele încheiate de Consiliul european de întreprindere cu companiile din domeniul gestiunii deseurilor. Clauza elaborata de TGWU (Marea Britanie) poate fi utilizata ca model.
- ⇒ Problemele de formare în domeniul igienei si sigurantei trebuie sa fie discutate într-o sesiune a dialogului social european.

EPSU – activitati generale viitoare:

- Continuarea cercetarilor asupra evolutiei sectorului deseurilor si în particular asupra activitatilor companiilor transnationale;
- Stabilirea de contacte cu Comisia Europeana si Parlamentul European;
- Elaborarea unui document despre strategia sindicala europeana;
- Stabilirea de contacte cu posibile organizatii europene ale angajatorilor;
- Gasirea de posibilitati pentru întocmirea unui ghid deontologic;
- Contribuirea la crearea unui schimb mai bun de informatii între sindicatele din sector despre dezvoltarile importante pentru acestea. Crearea unui buletin de informatii în sectorul deseurilor pe baza rapoartelor primite de la diferite sindicate este o metoda de a încuraja aceasta idee.

Teme pentru activitatile viitoare de igiena si securitate:

- Colectarea, manevrarea, transportul si eliminarea deseurilor provenite de la spitale. Aceasta problema îi priveste si pe colegii care lucreaza în serviciile de sanatate;
- Manipularea încarcaturilor (ridicarea);
- Pericolele pe care le implica sortarea si reciclarea deseurilor;
- EPSU va explora posibilitatea unor proiecte concrete cu Biroul tehnic sindical al ETUC;
- Discutarea clauzei de igiena si siguranta cu respectivele Consilii europene de întreprindere.

98\3April\Statement Enupd

98\2526may\WasteBasPoiENapproved

98\MASTER\DOCUMENTS\Waste\ Waste Bas Poi EN Final